

Innst. 90 S

(2011–2012)

Innstilling til Stortinget fra Stortingets presidentskap

Innstilling fra Stortingets presidentskap om forskrift om godtgjørelse for stortingsrepresentanter

Til Stortinget

1. Innledning

Stortingets presidentskap: stortingspresident Dag Terje Andersen, første visepresident Øyvind Korsberg, andre visepresident Per-Kristian Foss, tredje visepresident Marit Nybakk, fjerde visepresident Akhtar Chaudhry og femte visepresident Dagfinn Høybråten, fremmer i innstillingen her forslag om en ny forskrift om godtgjørelse for stortingsrepresentanter. Forskriften vil utfylle bestemmelsene i ny lov om godtgjørelse for stortingsrepresentanter (stortingsgodtgjørelseloven), som presidentskapet har fremlagt forslag om i Innst. 89 L (2011–2012), samtidig med innstillingen her. Forskriften vil erstatte bestemmelser om stortingsrepresentantenes godtgjørelser, fastsatt av Stortinget 10. november 1966 med hjemmel i lov 30. juni 1954 nr. 11 om godtgjørelse til stortingsrepresentanter § 1.

Presidentskapets forslag til nye regler om representantenes godtgjørelse har sin bakgrunn i arbeidet med ny pensjonsordning for stortingsrepresentantene. Dette arbeidet er basert på en utredning av et utvalg nedsatt av Stortingets presidentskap 8. mars 2007 og ledet av fylkesmann Sigbjørn Johnsen (pensjonsutvalget), som fikk i oppdrag å legge frem forslag til ny pensjonsordning for bl.a. stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer. Utval-

get avga sin innstilling til Stortingets presidentskap 9. juni 2009, jf. Dokument nr. 19 (2008–2009). I forbindelse med fremleggelsen av Innst. 83 S (2009–2010) om ny pensjonsordning for stortingsrepresentantene mv., signaliserte Stortingets presidentskap at dagens ordninger med etterlønn og ventelønn for stortingsrepresentanter skulle gjennomgås av Stortinget, og at det var grunn til å tro at nye regler om dette ville vedtas samtidig med nye pensjonsregler.

Presidentskapet har fulgt opp dette. Etter som de gjeldende reglene om stortingsrepresentantenes godtgjørelse mv. er relativt gamle og modne for revisjon, har presidentskapet tatt sikte på å gjøre en fullstendig revisjon av hele regelverket om godtgjørelse for stortingsrepresentantene.

I punkt 2 nedenfor redegjøres det nærmere for de enkelte bestemmelsene i presidentskapets forslag til forskrift, som er inntatt i presidentskapets tilråding om vedtak I. Forskriften foreslås vedtatt med hjemmel i lov 30. juni 1954 nr. 11 om godtgjørelse til stortingsrepresentanter § 1. Hvis denne loven oppheves 1. januar 2012, vil forskriften videreføres med hjemmel i den nye stortingsgodtgjørelseloven, jf. presidentskapets forslag til overgangsbestemmelse i loven § 12 i Innst. 89 L (2011–2012).

I punkt 3 er det redegjort for presidentskapets forslag til presisering i etterlønnordningen for regjeringsmedlemmer. Forslaget er inntatt i tilrådingen til vedtak II. I punkt 4 omtales presidentskapets forslag til justering av stortingsrepresentantenes alminnelige godtgjørelse som følge av endringene i den gjeldende diettordningen (dagpengene), jf. tilrådingen til vedtak III.

Alle vedtakene i innstillingen her foreslås satt i kraft 1. januar 2012, jf. forskriftsforslaget § 12 første ledd og tilrådingen til vedtak IV.

2. Merknader til de enkelte bestemmelser i forskriftsforslaget

Til § 1 Forskriftens virkeområde

Forskriften skal gjelde for både vararepresentanter og valgte representanter, med mindre noe annet er bestemt i forskriftens enkelte bestemmelser.

Til § 2 Godtgjørelse for innkalte vararepresentanter

I § 3 i den nye loven om godtgjørelse for stortingsrepresentanter (stortingsgodtgjørelsesloven), jf. Innst. 89 L (2011–2012), er det gitt regler om godtgjørelse for vararepresentanter. Disse skal som hovedregel ha godtgjørelse for de dagene eller den perioden de er innkalt til å gjøre tjeneste.

I henhold til fast og langvarig praksis har innkalte vararepresentanter i gitte tilfeller fått godtgjørelse også for dager de ikke er innkalt, for eksempel i helger og andre fridager mellom to innkallingsperioder av en viss varighet. Praksisen er dels begrunnet i at innkalte vararepresentanter noen ganger forventes å være tilgjengelig for stortingsgruppen og dens arbeid også utenom perioder der det er møter i plenum, samtidig som det at en vararepresentant kan innkalles for flere enkeltdager med få dagers mellomrom, kan gi utfordringer for vararepresentantens situasjon i sitt vanlige arbeid. Praksisen er dels også begrunnet med at det kan være rimelig at en vararepresentant som har møtt i lengre tid, beholder godtgjørelsen i en ferieperiode frem til vedkommende starter i sitt ordinære arbeid.

Presidentskapet mener praksisen med å gi vararepresentanter mulighet til å beholde godtgjørelsen i slike tilfeller bør videreføres, og at den bør komme til uttrykk i forskriften. Det legges altså ikke opp til at etablert praksis skal endres.

For vararepresentanter som møter for en representant som er innvilget permisjon «inntil videre», vil godtgjørelsen som hovedregel løpe til og med den dagen representanten tar sete igjen. Men dersom det er plenumsfrie dager, helg eller ferie rett forut for representantens tilbakekomst, vil vararepresentantens godtgjørelse normalt stanses siste møtedag forut for at representanten tar sete. For eksempel vil en vararepresentant normalt få godtgjørelse bare til og med fredag dersom den valgte representanten varsler at han eller hun vil ta sete igjen mandagen etter helgen. Videre vil en vararepresentant normalt bare innkalles til og med siste møtedag før sommeren dersom det er sannsynlig at representanten som vararepresentanten møter for, vil være tilbake fra permisjon når Stortinget samles igjen i oktober. Vararepresentanten vil i så fall bare motta godtgjørelse til og med siste møtedag før ferien. Det samme gjelder som

hovedregel for juleferien; vararepresentanten vil bare innkalles og motta godtgjørelse til og med siste møtedag før jul hvis det er sannsynlig at den valgte representanten vil ta sete igjen over nyttår.

I forskriftsforslaget § 2 første ledd bokstav a foreslås det – i tråd med gjeldende praksis – å gi vararepresentantene anledning til å søke presidentskapet om å få beholde godtgjørelsen dersom vararepresentanten møter for en representant som må antas å fortsette sitt fravær også etter en periode uten møter i plenum. Det må i slike tilfeller være overveiende sannsynlig at representanten som er fraværende, ikke er tilbake når ferien eller den plenumsfrie perioden er over. Dette vil typisk gjelde under for eksempel foreldrepermisjoner og langvarige sykmeldinger.

Etter gjeldende praksis kan en vararepresentant i slike tilfeller også søke om å motta godtgjørelse ut kalenderåret selv om vararepresentanten formelt bare er innkalt til og med siste møtedag før jul. For å innvilge dette er det i praksis stilt krav om at vararepresentanten har møtt i minst to måneder i sesjonen, og ikke har annen inntekt i den perioden det søkes om å beholde godtgjørelsen. Dette foreslås forskriftsfestet i § 2 første ledd bokstav b.

Presidentskapet foreslår videre å forskriftsfeste en generell hjemmel for å innvilge godtgjørelse i andre særlige tilfeller, jf. forslaget § 2 første ledd bokstav c. Dette er ment å dekke opp for situasjoner hvor det ellers ville være urimelig å nekte vararepresentanten fortsatt godtgjørelse. Ved rimelighetsvurderingen skal det ikke legges vekt på at vararepresentanten ikke har betalt arbeid å gå tilbake til. Fortsatt godtgjørelse skal ikke fungere som en generell kompensasjon for manglende arbeidsinntekt, men kan innvilges på bakgrunn av om det er rimelig at vararepresentanten får godtgjørelse fra Stortinget utenom den formelle oppnevningssperioden.

Presidentskapet foreslår av forenklingssyn å legge avgjørelsesmyndighet av mer kurante saker til administrasjonen, jf. forslaget § 2 annet ledd. Dette gjelder spørsmålet om godtgjørelse til vararepresentanter i situasjoner som dekkes av første ledd bokstav a og b.

Til § 3 Dekning av reise- og overnattingsutgifter på tjenestereiser

Presidentskapet foreslår at representantene skal få dekket sine reiseutgifter til tjenestereiser som skjer i sammenheng med vervet, innenlands og utenlands, etter reglene og satsene i statens alminnelige reiseregulativer og i Retningslinjer om reisedekning for stortingsrepresentanter, vedtatt av Stortingets presidentkap 11. juni 2009 (heretter reisedekningsreglene). Dette er en videreføring av gjeldende bestemmelser om stortingsrepresentantenes godtgjørelser, fastsatt av Stortinget 10. november 1966 (bestem-

melsene) § 3 første ledd, og etablert praksis. Presidentskapet foreslår å presisere at tjenestereiser dekkes etter statens alminnelige reiseregulativer og retningslinjer om reisedekning for stortingsrepresentanter, jf. forslaget § 3 første ledd første punktum. De gjeldende reisedekningsreglene er å anse som utfylling og presisering av statens regulativ, all den tid reglene i statens reiseregulativ ikke alltid passer i situasjoner utenfor arbeidstakerforhold. Eventuelle presiseringer av hva som skal dekkes ut over reiseregulativet og skattelovens regler, krav om dokumentasjon mv., forutsettes fastsatt i reisedekningsreglene. De gjeldende reisedekningsreglene foreslås videreført med de endringer og presiseringer som følger av den foreslåtte stortingsgodtgjørelsesloven og forskriften her, jf. overgangsregelen i forskriftsforslaget § 12 annet ledd. Presidentskapet kan eventuelt ved en senere anledning gi nye slike retningslinjer med hjemmel i forslaget § 11.

Forslaget § 3 første ledd siste punktum innebærer en videreføring av reglene om dekning av utgifter til representasjonsoppdrag, som i dag er fastsatt i reisedekningsreglene pkt. 7. Utgifter til representasjon er først og fremst knyttet til arbeidet i presidentskapet, men også i noen grad i komiteene og de internasjonale delegasjonene.

Krav om forhåndsgodkjennelse for tjenestereiser utenlands i de gjeldende bestemmelsene § 3 tredje ledd foreslås videreført i forskriften § 3 annet ledd.

I forslaget § 3 tredje ledd foreslås å videreføre hovedregelen om dekning av utgifter til barnetilsyn (for barn under ett år) på tjenestereiser i de gjeldende reisedekningsreglene pkt. 2.3. I § 3 fjerde ledd er hovedregelen fra reisedekningsreglene pkt. 2.4 om dekning av reiseutgifter for representantens ledsager på tjenestereise, videreført.

I § 3 femte ledd foreslår presidentskapet å gi hjemmel for dekning av særlige utgifter til transport til og fra Stortinget dersom representanten er syk eller skadet. Dette vil først og fremst være aktuelt dersom representanten ville blitt sykmeldt om vedkommende ikke hadde fått slik transport. Dette vil i hovedsak gjelde ved skader i støtte- og bevegelsesorganene (bruddskader), når vedkommende kan utføre sitt arbeid hvis det f.eks. gis dekning av utgifter til drosje. Det vil bare være aktuelt med dekning av utgifter som overstiger representantens ordinære utgifter til transport til og fra Stortinget, jf. hovedregelen i forskriftsforslaget § 4 første ledd. Søknaden kan avgjøres av Stortingets administrasjon. Dette tilsvarer arbeidstakeres mulighet for tilskudd til transport til og fra arbeidsstedet ved sykdom etter hovedprinsippene i avtalen om inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) inngått mellom parter i arbeidslivet. Utgifter til kost og overnatting dekkes ikke etter forslaget § 3 femte ledd; bare transportutgifter.

I forslaget § 3 siste ledd foreslår presidentskapet en regel om dekning av reiseutgifter i forbindelse med arrangementer i regi av partiorganisasjonene. Presidentskapet foreslår at det kun er reise- og oppholdsutgifter i henhold til reglene for tjenestereiser i forskriften her, som kan kreves dekket når det gjelder arrangementer i regi av egen partiorganisasjon, f.eks. landsmøter. Kostnader til selve arrangementet dekkes ikke. Reiseutgifter i forbindelse med rent sosiale arrangementer i regi av komiteene eller partigruppene dekkes heller ikke. Reiseutgifter i forbindelse med rent sosiale arrangementer i regi av partiorganisasjonen dekkes når representanten vurderer deltakelse som relevant i forhold til vervet som stortingsrepresentant. Dette er en presisering av gjeldende praksis, bl.a. i henhold til presidentskapets beslutning 24. februar 2011 om utgiftsdekning for slike reiser.

Til § 4 Dekning av pendlerutgifter mv.

Forslaget § 4 første ledd er en videreføring av bestemmelsene § 3 fjerde ledd og fastslår at Stortinget skal regnes som representantenes faste arbeidssted. Arbeidsreiser mellom hjem og arbeidssted anses som privatreise og dekkes i utgangspunktet av den enkelte. Det er gjort unntak for enkelte hjemreiser i annet ledd. Som hovedregel vil Stortinget kunne tilby overnatting uten kostnader til vararepresentanter, men disse får dekket legitimerte utgifter til overnatting den tiden de gjøre tjeneste, dersom slik overnatting ikke kan tilbys, jf. de gjeldende bestemmelsene § 8 annet ledd.

I forslaget § 4 annet ledd videreføres regler om dekning av reiser til og fra Stortinget ved tiltredelse og fratredelse, sesjonsåpning og avslutning, jf. de gjeldende bestemmelsene § 4 første ledd. Dekning av reiser hjem i forbindelse med ferie av minst 14 dagers varighet og i forbindelse med helg, har presidentskapet foreslått å oppheve, idet slike reiser normalt vil falle innenfor det som blir dekket etter § 4 tredje ledd, se nedenfor. Regelen i § 4 annet ledd gjelder kun for representanter og vararepresentanter som bor mer enn 40 km fra Stortinget.

Etter de gjeldende bestemmelsene § 4 annet ledd og reisedekningsreglene pkt. 3 nr. 1 og 2 får representantene dekket reiseutgifter til hjemsted inntil én gang per uke, men inntil to ganger per uke for representanter som har barn i alderen 0 til 19 år som bor på hjemstedet. Dette foreslås videreført i forslaget § 4 tredje ledd. I forslaget § 4 tredje ledd siste punktum foreslår presidentskapet at disse ordningene med dekning av hjemreiser begrenses slik at de bare gjelder for vararepresentanter som er innkalt for en periode på mer enn én hel uke. Dette er i tråd med etablert praksis.

Reglene i de gjeldende bestemmelsene § 5 syvende ledd om godtgjørelse av transportutgifter ved permisjon på grunn av sykdom, skade eller velferdsgrunner foreslås videreført i forslaget § 4 fjerde ledd. Bestemmelsen gir rett til dekning av reiseutgifter også til et annet sted enn hjemstedet, f.eks. til et behandlings- eller rekreasjonssted, eller annet sted i forbindelse med velferdspermisjon.

For alle typer reiser etter § 4 dekkes bare direkte reiseutgifter, ikke utgifter til kost og overnatting, med unntak for innkalte vararepresentanters rett til dekning av overnattingsutgifter etter regelen i første ledd tredje punktum.

I arbeidet med å legge om godtgjørelsesordningene for stortingsrepresentanter, foreslår presidentskapets flertall, alle unntatt medlem Akhtar Chaudhry, etter en totalvurdering å innføre samme sats for kilometergodtgjørelse ved bruk av egen bil til pendlerreiser som den regjeringen har. Dette innebærer at stortingsrepresentantene godtgjøres med samme sats for pendlerreiser (hjemreiser) som for tjenestereiser, dvs. etter satsene i statens særavtale for reiser innenlands § 6. En presisering av dette er tatt inn i flertallets forskriftsforslag § 4 femte ledd.

Presidentskapets medlem Akhtar Chaudhry viser til flertallets forslag om å øke kilometersatsen ved bruk av egen bil til hjemreiser fra 1,50 kr/km til 3,65 kr/km. Dette er samme ordning som gjelder for politisk ledelse i departementene.

Dette medlem påpeker at dagens kilometersats på 1,50 kroner i hovedsak dekker kostnaden ved en ekstra kjøretur, altså de variable kostnadene ved bilkjøring. Det er ikke Stortingets oppgave å dekke kostnadene ved å eie bil, slik at en kilometersats som også dekker faste utgifter ved bilhold blir for høy.

Dette medlem vil gi uttrykk for at det gir feil signal dersom Stortinget legger opp til ordninger som gjør det mer lønnsomt å velge bil enn kollektivtransport ved hjemreiser.

Dette medlem viser til at det normalt i norsk arbeidsliv ikke gis dekning for utgifter til pendlerreise. Hensynet til å ha god kontakt med hjemfylket tilsier spesialordninger for stortingsrepresentanter på dette punktet. Men miljøhensyn tilsier at de bør stimuleres til å velge annen transport enn egen bil. Dette medlem vil derfor stemme imot flertallets forslag om økt kilometersats ved pendlerreise, jf. forslag til forskriften § 4 femte ledd.

Til § 5 Dekning av utgifter til flytting

Regler for dekning av stortingsrepresentantenes flytteutgifter er i dag gitt i reisedekningsreglene pkt. 4. Presidentskapet foreslår å videreføre disse reglene, men går inn for å flytte deler av bestemmel-

sen til forskriften § 5. I forskriften § 11 foreslås en hjemmel for presidentskapet til å gi nærmere bestemmelser til utfylling av regelverket. Det tas sikte på å revidere det gjeldende reisedekningsregelverket. Inn-til da videreføres de gjeldende reisedekningsreglene, med de endringer og presiseringer som foreslås i stortingsgodtgjørelseloven og i forskriften her, se overgangsbestemmelsen foreslått i § 12 annet ledd.

Til § 6 Dekning av utgifter til besøksreiser for representantenes familie

I reisedekningsreglene pkt. 5 omhandles besøksreiser for representantenes familie. Presidentskapet går inn for å videreføre gjeldende regler om dette, og ta de sentrale bestemmelsene inn i forskriften § 6 første ledd.

Når det gjelder innkalte vararepresentanters rett til å få dekket besøksreiser for familien, har regelverket vært uklart. I praksis tolkes reglene slik at besøksreiser for vararepresentanters familie kun dekkes for vararepresentanter som har gjort tjeneste i til sammen seks måneder eller mer i løpet av et kalenderår. Presidentskapet foreslår at denne praksisen kodifiseres i § 6 annet ledd.

For besøksreiser etter § 6 dekkes bare direkte reiseutgifter, ikke utgifter til kost og overnatting.

Til § 7 Dekning av andre særlige utgifter i forbindelse med fravær fra hjemstedet

Forslaget § 7 erstatter de gjeldende bestemmelsene § 8 tredje ledd, der det er gitt hjemmel for presidentskapet til å samtykke i at innkalt vararepresentant får dekket nødvendige og legitimerede utgifter som følge av krevende omsorgsfunksjon. Begrepet «krevende omsorgsfunksjon» foreslås erstattet med «omsorg for barn», da det er slike tilfeller man har hatt i tankene, og dette i praksis har vist seg å utgjøre de aktuelle tilfellene etter denne bestemmelsen.

I forslaget § 7 annet punktum foreslås at myndighet til å avgjøre kurante søknader om utgiftsdekning etter denne bestemmelsen, delegeres til administrasjonen. I dag avgjøres alle slike saker av presidentskapet. Det kan oppleves som unødvendig tungvint at dekning av mindre reiseutgifter f.eks. til en ledsager som må passe barnet mens vararepresentanten er innkalt, må behandles av presidentskapet.

Til § 8 Forskudd på godtgjørelse eller utgiftsdekning

Presidentskapet foreslår å ta inn gjeldende regler om forskuddsutbetaling i forskriften § 8. I dag gjelder fellesbestemmelsene i Hovedtariffavtalen i staten tilsvarende for representantene. Reglene foreslås nærmere presisert og tatt inn i forskriften. Reglene om inntil to måneders godtgjørelse utbetalt

på forskudd vil være tilsvarende som for ansatte i staten. Det foreslås at Stortingets administrasjon gis myndighet til å innvilge slikt forskudd.

Nødvendige forskudd på reisegodtgjørelse til tjenestereiser anvises etter reglene i statens særavtale for reiser.

Til § 9 Bortfall og avkorting av fratredelsesytelse og etterlønn

I Innst. 89 L (2011–2012) om ny lov om godtgjørelse for stortingsrepresentanter er det foreslått nye regler om etterlønsordninger fra Stortinget. Det foreslås en etterlønsordning i to trinn: tre måneder med fratredelsesytelse lik full godtgjørelse for stortingsrepresentanter, og deretter opptil 12 måneder med etterlønn lik 66 pst. av stortingsgodtgjørelsen, se §§ 8 og 9 i forslaget til ny stortingsgodtgjørelseslov. I begge disse bestemmelsene er det forutsatt at fratredelsesytelse og etterlønn kan bortfalle eller avkortes mot annen inntekt.

Presidentskapet legger opp til felles bortfalls- og avkortingsregler for både fratredelsesytelse og etterlønn. De foreslåtte reglene om dette er basert på regjeringens regler om bortfall og avkorting av etterlønn, med avkorting mot inntekt av arbeid som overstiger 5 000 kroner. Regjeringens regelverk har utspring i Stortingets vedtak 3. november 2005. Presidentskapet foreslår enkelte presiseringer i dette vedtaket, nærmere omtalt i punkt 3 i innstillingen her.

Presidentskapet går inn for at avkorting skal skje mot lønns-/næringsinntekt, pensjon og lignende. Innholdsmessig er regelen å forstå som en avkorting mot personinntekt, med andre ord inntekt som skal dekke livsopphold, eller inntekter som er relatert til en form for arbeidsinnsats. Det skal ikke foretas avkorting mot kapitalinntekter.

Hel stilling eller full pensjon skal i henhold til forslaget § 9 bokstav a medføre fullstendig bortfall av fratredelsesytelse og etterlønn. Med hel stilling menes arbeid i minst 30 timer per uke. Med full pensjon siktes det til at vedkommende i det vesentlige har tatt ut det han eller hun har krav på av pensjonsytelser, dvs. i praksis er pensjonist.

Fratredelses- og etterlønsytelsene skal etter forslaget § 9 bokstav b avkortes krone for krone mot annen brutto inntekt i ytelsesperioden. Eksempler på inntekt som vil medføre avkorting av etterlønn etter dette alternativet vil være all lønn og pensjon, næringsinntekt eller beregnet personinntekt, inntekt fra konsulentoppdrag, styrehonorarer, og forfatterhonorarer og andre royalties. Kapitalinntekter (leieinntekt utenfor næring, passive kapitalinntekter mv.) gir ikke grunnlag for avkorting.

Inntekter opp til 5 000 kroner i ytelsesperioden (fratredelses- og etterlønsperioden vurdert samlet,

dvs. opptil 15 måneder), gir ikke grunnlag for avkorting. Dette er samme fribeløp som regjeringen har i sin etterlønsordning. Dersom inntekten i perioden overstiger 5 000 kroner, kommer imidlertid hele beløpet, også de 5 000 kronene under terskelverdien, til avkorting.

Tidfestingen av hvor mye av en samlet næringsinntekt som skal henregnes til ytelsesperioden kan by på utfordringer, idet netto næringsinntekt kun fastsettes på årsbasis. Presidentskapet ser for seg at en i disse tilfellene må basere den inntekten som skal ligge til grunn for avkorting, på en skjønnsmessig fordeling av totalinntekten i året, i det konkrete tilfelle.

Til § 10 Krav om aktiv arbeidssøking mv. i etterlønsperioden

I denne bestemmelsen legger presidentskapet opp til at det kun er tidligere representanter som er aktivt arbeidssøkende, eller som gjennomfører nødvendig relevant kompetanseheving, som kan heve etterlønn. Dette er en videreføring av kravene som er stilt for mottakere av ventegodtgjørelse etter gjeldende lov 12. juni 1981 nr. 61 om pensjonsordning for stortingsrepresentanter § 7. Når det gjelder krav til opplysninger, dokumentasjon, egenerklæringer mv., vil presidentskapet videreføre de krav til dette som er stilt til mottakere av ventegodtgjørelse i gjeldende Retningslinjer om praktiseringen av ventegodtgjørelse, vedtatt av presidentskapet 11. juni 2009.

Til § 11 Nærmere bestemmelser og dekning av øvrige ytelser og utgifter

Presidentskapet foreslår at Stortinget gir presidentskapet en generell hjemmel for å gi nærmere bestemmelser om dekning av utgifter etter forskriften, samt andre typer utgifter. Med dette gis uttrykkelig hjemmel for at presidentskapet kan gi utfyllende regler for reisedekning mv. etter reglene i forskriften. Det gis også hjemmel for at presidentskapet kan gi regler om dekning av mindre utgifter som f.eks. til databriller, og regler om tildeling av barnehageplass, tjenestebolig mv., eventuelt videreføre gjeldende regler og praksis om dette.

Til § 12 Ikrafttredelse og overgangsregler

Presidentskapet foreslår at forskriften trer i kraft 1. januar 2012, samtidig med foreslått ikrafttredelse for den nye stortingsgodtgjørelsesloven. Hele det nye regelverket om godtgjørelse for stortingsrepresentanter vil dermed tre i kraft samtidig, og fra årsskiftet avløse tidligere regelverk.

I § 12 annet ledd er det foreslått en overgangsregel som innebærer at de gjeldende retningslinjene om

reisedekning for stortingsrepresentanter gjelder inntil videre, til disse eventuelt blir revidert i lys av det nye godtgjørelsesregelverket. De gjeldende retningslinjene vil bare gjelde i den grad de ikke er endret eller presisert i den nye loven eller forskriften, som vil gå foran de eldre retningslinjene.

3. Endringer i etterlønsordningen for regjeringsmedlemmer

I henhold til Stortingets vedtak av 3. november 2005 etter Innstilling fra Stortingets presidentskap om endringer i etterlønsordningen for regjeringens medlemmer, statssekretærer og politiske rådgivere ved karantene (Innst. S. nr. 6 (2005–2006)), tilstås medlemmer av regjeringen etterlønn i én måned fra den dagen de fratrer, men inntil tre måneder dersom vedkommende ikke har lønns-/næringsinntekt, pensjon eller lignende. Ved ilagt karantene tilstås etterlønn i inntil seks måneder, med avkorting mot eventuelle øvrige inntekter etter første måned. Statssekretærer og politiske rådgivere kan tilstås tilsvarende etterlønn ved fratreden.

Presidentskapet ønsker gjennom sitt forslag om å foreslå avkorting fra første krone i fratredelsesytelse og etterlønn for stortingsrepresentantene, for å unngå at slike ytelser kan mottas samtidig som man mottar ordinær godtgjørelse/lønn. Presidentskapet foreslår derfor at regjeringsmedlemmer, statssekretærer og politiske rådgivere som er valgte stortingsrepresentanter, og går tilbake til dette vervet etter å ha fratrudd regjeringen, ikke lenger skal kunne motta etterlønn fra regjeringen mens de samtidig mottar godtgjørelse fra Stortinget.

Presidentskapet foreslår også at etterlønsordningen for regjeringen benevnes «fratredelsesytelse», slik som den tilsvarende ordningen for stortingsrepresentanter.

Det vises til forslag til vedtak II.

4. Justert godtgjørelse for stortingsrepresentantene

I Innst. 89 L (2011–2012) om ny lov om godtgjørelse for stortingsrepresentanter, som fremmes av presidentskapet samtidig med innstillingen her, foreslår presidentskapet å oppheve den gjeldende diettordningen for stortingsrepresentantene. Det vises til den nevnte innstillingen for en nærmere redegjørelse for bakgrunnen for dette forslaget.

Som en kompensasjon for bortfallet av dagpengene foreslår presidentskapets flertall, alle unntatt medlem Akhtar Chaudhry, å sette den almin-

nelige godtgjørelsen for stortingsrepresentantene til kr 777 630 med virkning fra 1. januar 2012 og frem til godtgjørelsen vedtas regulert. Flertallet gjør oppmerksom på at økningen av godtgjørelsen vil være en rent teknisk endring som etter flertallets mening ikke i seg selv gir grunnlag for høyere godtgjørelse for andre grupper som får fastsatt sin godtgjørelse etter nivået på stortingsrepresentantenes godtgjørelse.

Flertallet viser til forslag til vedtak III.

Presidentskapets medlem Akhtar Chaudhry støtter opphevelsen av den gjeldende diettordningen (dagpengene). En opphevelse av diettordningen vil bli erstattet med en ordning hvor representantene vil få kompensert kostutgifter de dagene de er borte fra hjemmet. Dermed mener dette medlem at en kompensasjon for bortfall av dagens diett penger (kr 26 700) vil bli en reell lønnsøkning. På denne bakgrunn vil dette medlem stemme imot flertallets forslag til vedtak III.

5. Presidentskapets tilråding

Tilrådingen fremmes av et samlet presidentskap, med unntak av forslag til forskrift om godtgjørelse for stortingsrepresentanter § 4 femte ledd og forslag til vedtak III, som fremmes av presidentskapets flertall, alle unntatt fjerde visepresident Akhtar Chaudhry.

Presidentskapet viser til merknadene ovenfor og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

I

Forskrift om godtgjørelse for stortingsrepresentanter (stortingsgodtgjørelsesforskriften)

§ 1 Forskriftens virkeområde

Reglene i forskriften her gjelder for valgte stortingsrepresentanter. Reglene gjelder også for innkalte og fast møtende vararepresentanter med mindre det er fastsatt noe annet.

§ 2 Godtgjørelse for innkalte vararepresentanter

Innkalte vararepresentanter har rett til godtgjørelse i henhold til stortingsgodtgjørelsesloven § 3 og kan dessuten etter søknad til presidentskapet gis rett til å beholde godtgjørelsen i perioder de ikke er innkalt, i følgende tilfeller:

- a) I perioder uten møter i plenum, når vararepresentanten møter for en representant som må antas å

fortsette sitt fravær også etter den aktuelle perioden.

- b) Ut kalenderåret etter siste innkallingsdag før jul hvis vararepresentanten har møtt minst to måneder i sesjonen og ikke har annen inntekt i den perioden det søkes om å beholde godtgjørelsen.
- c) Andre særlige tilfeller.

Søknader om godtgjørelse i tilfeller nevnt i første ledd bokstav a og b avgjøres av Stortingets administrasjon. Øvrige søknader avgjøres av Stortingets presidentskap.

§ 3 *Dekning av reise- og overnattingsutgifter på tjenestereise*

Representanter som foretar tjenestereiser i sammenheng med utøvelsen av stortingsvervet, innenlands og utenlands, får dekket sine reiseutgifter etter reglene i statens alminnelige reiseregulativer og retningslinjer om reisedekning for stortingsrepresentanter gitt av Stortingets presidentskap med hjemmel i § 11 første ledd, og etter reglene i paragrafen her. I forbindelse med tjenestereiser utenlands kan det bare kreves dekning for legitimerede utgifter til overnatting. Utgifter i forbindelse med representasjonsoppdrag kan kreves dekket etter nærmere bestemmelser fastsatt av Stortingets presidentskap.

Tjenestereiser utenlands i forbindelse med de faste parlamentarikerdelegasjoners virksomhet skal være godkjent av delegasjonsleder, alle andre tjenestereiser utenlands av presidentskapet.

Stortingets presidentskap kan beslutte at representanter på tjenestereise kan få dekket nødvendige merutgifter til barnetilsyn, eventuelt reise- og oppholdsutgifter for én barnepasser, forutsatt at reisen er nødvendig for at representanten skal kunne oppfylle sine kjernefunksjoner som stortingsrepresentant. Dette gjelder inntil barnet fyller ett år. Tapte arbeidsinntekt for ledsager dekkes ikke.

Som hovedregel kan det ikke kreves dekning av reiseutgifter for ledsager til representanter på tjenestereise. Når det er nødvendig for å ivareta Stortingets representative funksjoner, kan Stortingets presidentskap likevel etter søknad beslutte at slike utgifter skal dekkes helt eller delvis.

Ved sykdom eller skade kan representantene få dekket særlige utgifter til transport til og fra Stortinget.

Representantene har rett til dekning av reiseutgifter i forbindelse med arrangementer i regi av egen partiorganisasjon dersom arrangementet er relevant for vervet som stortingsrepresentant.

§ 4 *Dekning av pendlerutgifter mv.*

Stortinget anses som fast arbeidssted for representantene. Arbeidsreiser mellom Stortinget og bosted (tjenestebolig eller privat bolig) betraktes som privatreiser og dekkes i utgangspunktet av representanten selv. Innkalte vararepresentanter får dekket legitimerede utgifter til overnatting i den tiden de gjør tjeneste.

Representantene kan få dekket utgifter til reiser til og fra Stortinget ved tiltredelse og fratredelse, sesjonsåpning og avslutning. Ordningen gjelder representanter og faste og innkalte vararepresentanter som bor mer enn 40 km fra Stortinget.

Representantene kan få dekket reiseutgifter mellom Stortinget eller tjenesteboligen og representantenes hjemsted inntil én gang per uke. Representanter med barn i alderen 0 til 19 år som bor på hjemstedet, får dekket utgifter til inntil én ekstra hjemreise per uke. Disse ordningene gjelder representanter og faste vararepresentanter, og innkalte vararepresentanter som er innkalt for en periode på mer enn én hel uke.

Ved permisjon på grunn av sykdom, skade eller av velferdsgrunner kan representantene få dekket reiseutgifter til sitt hjem eller annet innenlandsk oppholdssted, og derfra tilbake til Stortinget igjen.

Ved bruk av egen bil til reiser etter paragrafen her dekkes kilometergodtgjørelse etter satsene for tjenestereiser i statens særavtale for reiser innenlands § 6.

§ 5 *Dekning av utgifter til flytting*

Representantene kan få dekket nødvendige utgifter til flytting ved tiltredelse og fratredelse fra Stortinget etter nærmere bestemmelser fastsatt av Stortingets presidentskap. Innkalte vararepresentanter har ikke krav på dekning av flytteutgifter.

Flytting fra en av Stortingets tjenesteboliger til en annen må representanten selv utføre og bekoste.

§ 6 *Dekning av utgifter til besøksreiser for representantenes familie*

Representantene kan få dekket reiseutgifter mellom representantens hjemsted og Oslo for medlemmer av representantens husstand samt egne barn under 18 år. Som medlemmer av husstanden menes ektefelle, samboer og barn. Ordningen omfatter inntil to besøksreiser per berettiget person per år i samlingstiden for representanter som bor mer enn 40 km fra Oslo. Representanter som har foreldreansvar for barn alene, kan i tillegg få dekket reiseutgifter til ledsager for barn inntil barnet fyller 12 år.

Innkalte vararepresentanter som har gjort tjeneste i til sammen seks måneder eller mer i løpet av et kalenderår, har rett til dekning av besøksreiser etter første ledd.

§ 7 *Dekning av vararepresentanters utgifter som følge av omsorg for barn*

Stortingets presidentskap kan i særlige tilfeller beslutte at innkalt vararepresentant får dekket nødvendige og dokumenterte utgifter som følge av omsorg for barn. Stortingets administrasjon kan avgjøre kurante saker etter bestemmelsen her.

§ 8 *Forskudd på godtgjørelse eller utgiftsdekning*

Representantene kan i særskilte tilfeller gis inntil to måneders godtgjørelse utbetalt på forskudd. Vilkårene for rett til forskudd og reglene for tilbakebetaling er de samme som for ansatte i staten, jf. Hovedtariffavtalens bestemmelse om dette. Stortingets administrasjon har myndighet til å innvilge slikt forskudd.

Nødvendig forskudd på reise godtgjørelse til tjenestereiser anvises etter reglene i statens særavtale for reiser.

§ 9 *Bortfall og avkorting av fratredelsytelse og etterlønn*

Dersom representanten har annen skattepliktig inntekt i ytelsesperioden, skal fratredelsytelse og etterlønn bortfalle eller avkortes etter følgende regler:

- a) Bruttoinntekt fra hel stilling (minst 30 timer per uke), eller full pensjon, medfører bortfall av hele ytelsen for den perioden inntekten gjelder.
- b) Ytelsen skal ellers avkortes krone for krone mot annen inntekt i ytelsesperioden, herunder brutto lønns- og pensjonsinntekt og netto næringsinntekt. Ytelsen avkortes likevel ikke dersom annen inntekt i hele ytelsesperioden (fratredelsytelses- og etterlønsperiode vurdert samlet), ikke overstiger 5 000 kroner. Dersom inntekten i perioden overstiger 5 000 kroner, kommer hele beløpet til avkorting.
- c) Inntekt som opptjenes i utlandet, eller i Norge fra internasjonal organisasjon, regnes som inntekt etter bokstav b selv om inntekten er skattefri i Norge.

§ 10 *Krav om aktiv arbeidssøking mv. i etterlønsperioden*

Retten til etterlønn etter stortingsgodtgjørelsesloven § 9 er forbeholdt mottakere som kan dokumen-

tere at de er aktivt arbeidssøkende eller gjennomfører nødvendig relevant kompetanseheving. Stortingets presidentskap kan gi nærmere retningslinjer om dette, herunder krav til dokumentasjon mv.

§ 11 *Nærmere bestemmelser og dekning av øvrige ytelser og utgifter*

Stortingets presidentskap kan gi nærmere bestemmelser om dekning av utgifter etter forskriften her.

Stortingets presidentskap kan også gi nærmere bestemmelser om dekning av andre typer utgifter, herunder telefonutgifter, og om andre typer ytelser av begrenset omfang.

§ 12 *Ikrafttredelse og overgangsregler*

Forskriften trer i kraft 1. januar 2012.

Retningslinjer om reisedekning for stortingsrepresentanter, vedtatt av Stortingets presidentskap 11. juni 2009 med hjemmel i bestemmelser om stortingsrepresentantenes godtgjørelser fastsatt av Stortinget 10. november 1966 §§ 3 og 4, skal fortsatt gjelde, med de endringer og presiseringer som følger av stortingsgodtgjørelsesloven og av forskriften her.

II

I vedtak 5. november 2005 I om etterlønn til medlemmer av regjeringen, statssekretærer og politiske rådgivere gjøres følgende endringer:

Begrepet «etterlønn» erstattes med «fratredelsytelse».

Det tilstås ikke fratredelsytelse til medlem av regjeringen, statssekretær eller politisk rådgiver som er valgt stortingsrepresentant, og som ved uttreden fra regjeringen møter på Stortinget.

III

Årlig godtgjørelse for stortingsrepresentantene fastsettes til kr 777 630 fra 1. januar 2012 frem til ny regulering.

IV

Vedtak II og III trer i kraft 1. januar 2012.

Oslo, i Stortingets presidentskap, den 5. desember 2011

Dag Terje Andersen

Øyvind Korsberg

Per-Kristian Foss

Marit Nybakk

Akhtar Chaudhry

Dagfinn Høybråten